

CHERIBON

Over Java valt niets te melden. De verwerving van rijst te Cheribon is onbelangrijk, want ze bedroeg in 1762 maar iets minder dan 70 last.

BANTAM

Het doet veel genoegen dat de verwerving van peper in 1762 ten opzichte van 1760 en 1761 toegenomen is. In antwoord op de aanbeveling van Heren XVII om de koning op vriendschappelijke manier tot de verbouw van peper aan te zetten en om de inlander ervan te weerhouden om deze naar vreemde vestigingen te brengen, wordt verwezen naar de geheime resolutie van 12 juli 1763. De juist overleden commandeur Hugo Pieter Fauré [fol. 56] bewees op dit gebied zeer ijverig en attent te zijn geweest, zodat men verwacht dat de Bantamse landen, die nu gemiddeld per jaar slechts 800 bahar peper opleveren, binnen 7 à 8 jaar wel 15.000 bahar zullen produceren. Fauré voerde daarvoor in zijn brieven van 1 juli en 15 augustus aannemelijke gronden aan. Zijn opvolger de advocaat-fiscaal van Indië mr. Thomas Schippers, die op 8 september werd benoemd, is aanbevolen deze gebaande weg te volgen.

BATAVIA

Helaas hebben Heren XVII een heel andere opinie over het besluit van 8 januari 1760 over het inwisselen en het stellen van een prijs voor ropia's. De Hoge Regering houdt met eerbied staande dat dit nuttig en nodig was.)

Zo was het billijk dat men de gestempelde Persiaanse ropias, die de Compagnie uit hoofde van den stempel voor 30 stuyvers had uitgegeven, ook weer voor die prijs inwisselde, bijaldien ze het behoorlijk gewigt hadden, 'twelk anders heeft moeten gesuppleert worden. En de noodzakelijkheid begon meer als teveel te vorderen dat men, om het nabootsen van den stempel te eviteeren, zowel de gestempelde als de ongestempelde ropijen op eenen prijs stelde, 'tgeen niet beter kon zijn als op 27 stuyvers, waarvoor de laatste maar gangbaar waaren. Vloeyende dan hieruit voort dat de Compagnie er eigenlijk geen verlies op leedt, maar alleen de winsten derfde die ze bevorens van het stempelen genoten had. Ja, zowel deze, als de Souratsche en Batavische ropijen zijn in Bengale op de aanrekening van 30 stuyvers (gelijk voor dezen mede geschiedde) slechts met $\frac{7}{16}$, $1\frac{7}{16}$ en $1\frac{7}{8}$ percento verlies successive omgezet, daar op de aanrekening van 't baar zilver toen wel verloren is $\frac{15}{16}$, $1\frac{3}{8}$ en $3\frac{3}{64}$ percento.

Fol. 56v-57v.

(Het is niet eerlijk om van het publiek te vergen dat het voor de Suratse en Bataviase ropia's, waarvoor het 30 stuiver gaf, minder ontvangt. De Compagnie had slechts te Bengalen schade op de Suratse ropia's, maar dat kwam niet door de inwisseling, daar het een verlies tijdens gebruik was. Op de Bataviase ropia's had de Compagnie bij het munten en uitgeven al meer winst gemaakt. De ondervinding, ook van dit jaar, toont hoezeer de ropia's door het gebrek aan baar zilver te Batavia nodig zijn, [fol. 58] omdat ze minder verlies geven dan andere specie. Het rechterlijk vonnis over Wolphert Abraham Brahe zal niet gevolgd worden. Overeenkomstig het bevel van Heren XVII zal hij voor dienst op de rede worden aangehouden. Ook zal men volgens de instructie de Franse en Engelse schepen voor zover mogelijk provianderen en vervoer aan vreemdelingen verstrekken. Ook te Batavia ontvangt men geen enkele erkentelijkheid voor de bewezen diensten. Men heeft zorgen over de vaart die de Engelse natie)

---door de Moluccos naar en van China neemt. Waarvan ons dit jaar door het retour in de even verweeke maand september van het Engels schip Grovenoor uit China om te repatrieeren, gelijk ook geschied is, en de verschijning van twee dito scheepen, genaamd Pocock en Bound, voor Bantam den 27^e der geduidte maand, die verklaarden de wil naar dat rijk te hebben, de blijken van haare intentie om die route blijven houden ten overvloede, dog ook zeer onaangenaam, tevoren gekomen is. Zo zal deswegens onze oplettentheid